

DIRETTIVI RIGWARD MIŻURI TA' PREVENZJONI TA' TIXRID TAL-IMXIJA TAL-COVID-19 WAQT QUDDIES BIL-PREŻENZA TAL-PUBBLIKU

1. INTRODUZZJONI

- 1.1 B'konsultazzjoni mal-Awtoritajiet tas-Saħħa, l-Isqfijiet ħarġu dawn id-direttivi rigward ċelebrazzjonijiet liturġiċi fil-preżenza tal-poplu, filwaqt li tibqa' tittieħed kull prekawzjoni possibli biex titrażżan l-imxija tal-Covid-19. L-ispirtu ta' dawn id-direttivi hu li jkun hemm mod li ma jipperikolax kemm is-saħħa tal-individwu kif ukoll is-saħħa pubblika.
- 1.2 Fil-każ tal-knejjes, minħabba il-preżenza ta' numru ta' nies vulnerabbli, hu importanti ħafna li il-miżuri ta' mitigazzjoni jiġu mħarsa b'responsabilità.
- 1.3 Dawn il-miżuri huma konformi mal-obbligi stipulati mill-Awtoritajiet tas-Saħħa dwar il-ftuħ ta' postijiet ta' qima. (Ara id-dokument COVID-19 [Guidance for the re-opening of faith-based places of worship and Services.](#))

2. DEFINIZZJONIJIET

- 2.1 Distanza ta' sigurtà (social distancing): id-distanza li għandha tinżamm bejn persuna u oħra kif stabbilit mill-Awtoritajiet tas-Saħħa. Din id-distanza hija ta' żewġ metri. Din ma tgħoddx għall-persuni li jgħixu fl-istess dar.

3. APPLIKABILITÀ

- 3.1 Dawn il-miżuri jidhru fis-seħħ mid-19 ta' Ġunju 2020 u jibqgħu fis-seħħ sakemm ikun hemm direttivi oħra mill-Awtoritajiet Ekkleżjastiċi.
- 3.2 Ksur ta' dawn il-miżuri jipperikolaw is-saħħa pubblika, u jistgħu jwasslu għall-miżuri ta' infurzar min-naħa tal-Awtoritajiet Ekkleżjastiċi.

4. II-POST TAĊ-ĊELEBRAZZJONI U L-IMMANIĠJAR TIEGĦU

- 4.1 L-aċċess għal postijiet fejn isiru ċelebrazzjonijiet liturġiċi għandu jsir b'mod li jiġi evitat l-iffullar tan-nies u tiġi rrispettata d-distanza ta' sigurtà ta' 2 metri f'kull mument.

- 4.2 Fil-post fejn issir iċ-ċelebrazzjoni, m'għandhomx jiddaħħlu aktar minn persuna waħda għal kull 4 metri kwadri tal-post fejn joqgħod l-poplu. Il-postijiet fejn joqgħod il-poplu għandhom ikunu immarkati biex jiggwida lin-nies fejn jistgħu joqogħdu. B'hekk jiġi determinat in-numru massimu ta' nies permessibbli fil-post. Jekk il-Quddiesa issir fil-beraħ f'ċimiterju għandhom jiġu rispettati l-oqbra f'kull ħin.
- 4.3 Fejn hu possibbli, fil-post fejn iċ-ċelebrazzjoni għandu jkun hemm post għad-dħul biss u post separat għal ħruġ biss. Ma' kull entrata għandu jkun hemm usher/s skont il-bżonn kif ukoll sanitizer għall-użu tal-pubbliku.
- 4.4 Għandu jkun hemm tabella li tagħti informazzjoni rigward miżuri essenzjali li għandhom jinżammu u min mhux ser jitħalla jidħol. Dan l-avviż għandu jkun skont dak provdut mill-Arċidjoċesi.
- 4.5 Dawk kollha li ser jagħtu servizz qabel jidhlu, għandha titkejjel it-temperatura, għandu jiġi assigurat li dawn il-ħaddiema / voluntiera m'għandhomx sintomi respiratorji jew ta' influwenza jew li suppost jinsabu taħt kwarantina mandatorja jew suġġerita skont id-direttivi tal-Awtoritajiet tas-Saħħa. Min jinstab li għandu temperatura ta' 37.2°C jew ogħla, ma jistax jagħti servizz sakemm ikun ġie ċertifikat medikament tajjeb għall-ministeru. Din l-informazzjoni sensitiva għandha tibqa' kunfidenzjali sakemm ma jkunx hemm obbligi legali li jeżentaw minn din il-kunfidenzjalità.
- 4.6 Għandu jsir dak kollu possibbli biex ikun hemm ventilazzjoni skont dak rakkomandat mill-Awtoritajiet tas-Saħħa.
- 4.7 Bejn persuna u oħra għandu jkun hemm minimu ta' 2 metri, b'eċċezzjoni għall-persuni li jgħixu fl-istess dar.
- 4.8 Jistgħu jpoġġu fejn xulxin, sa 6 persuni li jgħixu fl-istess dar (cluster seats). Jekk ikun hemm inqas minn 6 persuni f'bank/set ta' siġġijiet immarkati bħala cluster seats, dawn ma jistgħux jimtew b'persuni li ma jgħixux fl-istess dar.
- 4.9 F'kull post fejn jingemgħu n-nies, għandu jkun hemm marki biex jindikaw l-ispazju li jrid jinżamm bejn persuna u oħra. Fejn meħtieġ jistgħu jintużaw sistemi ta' kontroll permezz ta' marki mal-art.
- 4.10 Kotba, karti, fuljetti, eċċ, għandhom jitneħħew minn kull fejn hemm aċċess għall-pubbliku. Għandu jkun hemm biss tabelli indikatorji. Informazzjoni għandha tingħata b'mezzi alternattivi.

- 4.11 Fejn ikun hemm toilets aċċessibbli, dawn għandhom jiġu diżinfettati regolament. Għandu jiġi provdut sapun likwidu adegwat biex jiġġieled din il-pandemija u m'għandhomx jintużaw xugamani iżda karti biex jixxottaw l-idejn.
- 4.12 Għandu jkun hemm 'non-touch' dustbins, fit-toilets u madwar il-post. Il-persuni għandhom jiġu mfakkra jarmu maskri, ingwanti u karti fil-bins rispettivi. Min jieħu ħsieb it-tindif għandu jkollu tagħrif u taħriġ dwar l-immaniġjar ta' dan l-iskart.
- 4.13 Għandu jkun hemm sanitiser f'diversi postijiet skont il-ħtieġa.
- 4.14 Il-fontijiet tal-ilma mbierrek għandhom jithallew vojta.

5. SERVIZZI TAL-USHERS

- 5.1 Għandu jkun hemm servizz ta' ushers għal kull Quddiesa skont il-ħtieġa. L-ushers għandhom ikunu identifikabbli, eż. permezz ta' tags. Dawn għandhom jilbsu maskra jew face visor u ingwanti l-ħin kollu. (Dawn ikunu pprovduti mill-knisja). L-ushers għandhom jevitaw kull kuntatt fiżiku mal-membri tal-kongregazzjoni.
- 5.2 Fid-dhul tal-post fejn issir iċ-ċelebrazzjoni, hu rakkomandat li jkun hemm persuna/i li tieħu t-temperatura tan-nies qabel jidhlu. Din ir-rakkomandazzjoni għandha tiġi osservata dejjem meta ċ-ċelebrazzjoni ssir fuq ġewwa. Din il-persuna għandha tassigura li ma jinqabiżx in-numru massimu ta' nies permessibbli fil-post. Għandha tindika wkoll lill-persuna fejn trid tmur. Il-persuna inkarigata minn dan, trid tkun liebsa maskra jew face visor u ingwanti l-ħin kollu. Għandu jkun hemm indikazzjoni ċara ta' fejn il-persuna trid toqgħod biex tittiħdilha t-temperatura. It-temperatura għandha tittieħed permezz ta' termometri li ma jeħtiġux kuntatt mal-persuna.
- 5.3 Sakemm mhux speċifikat mod ieħor, kull minn jagħti servizz, għandu jilbes maskra jew face visor il-ħin kollu.
- 5.4 In-nies għandhom joqogħdu fil-post assenjat lilhom u fl-ebda parti tal-post m'għandu jkun hemm nies bla bżonn.

6. DIRETTIVI GĦAL MIN JATTENDI ĊELEBRAZZJONI LITURGIKA

- 6.1 Id-djoċesi u l-knejjes lokali għandhom jużaw il-mezzi soċjali u kull mezz ieħor disponibbli biex jinformaw lin-nies dwar dawn id-direttivi u l-proċeduri.

- 6.2 Kull min jidhol għandu jirrispetta d-direttivi dwar d-distanza ta' sigurtà u iġjene. Għandu wkoll jagħmel użu mis-sanitizer ipprovdut u dawk 'l fuq minn 3 snin, għandhom jilbsu maskra jew face visor matul il-ħin kollu, sakemm dawn ma jkunux persuni bi bżonnijiet speċjali li ma jittollerawx maskra jew visor. F'dan il-każ, l-akkumpanjatur/i jridu jkunu persuni mill-istess dar u jistgħu joqogħdu maġenb il-persuna. Is-saċerdot waqt iċ-ċelebrazzjoni jista' ma jkunx liebes maskra jew visor.
- 6.3 Persuni b'sintomi respiratorji jew ta' influwenza jew li suppost jinsabu taħt kwarantina mandatorja jew suġġerita skont id-direttivi tal-Awtorità tas-Saħħa u min ikollu temperatura ta' 37.2°C jew ogħla, ma jithalliex jidhol. Dan għandu jsir b'mod diskret biex kemm jista' jkun, l-individwu ma jiġix espost. Min qed jieħu t-temperatura għandu jzomm din l-informazzjoni sensittiva kunfidenzjali sakemm ma jkunx hemm obbligi legali li jeżentaw minn din il-kunfidenzjalità.
- 6.4 Biex id-dħul tan-nies ikun sar kollu qabel il-bidu taċ-ċelebrazzjoni, in-nies huma mħeġġa jaslu fil-post kmieni u għandha tinżamm id-distanza minn persuni oħra f'kull ħin.
- 6.5 Ix-xogħol tal-ushers ikun: jieħdu t-temperatura ta' kull min jidhol fil-knisja, jiggwidaw lin-nies fid-dħul u fil-ħruġ, jaraw li ma jidhlux nies minn postijiet tal-ħruġ, jaraw li ma jinqabiżx il-limitu ta' nies li jistgħu jkunu fil-post fl-istess ħin, u jindikaw lin-nies il-post tagħhom.

7. IĊ-ĊELEBRAZZJONI TAL-QUDDIESA

- 7.1 Qabel tibda l-preparazzjoni għall-Quddiesa, il-persuna li tkun qed tipprepara għandha taħsel idejha bis-sapun jew tapplika sanitiser u tkun liebsa maskra jew visor matul il-ħin kollu. Il-preparamenti għandhom isiru f'daqqa u l-persuna m'għandhiex tagħmel affarijiet oħra waqt li tkun qed tipprepara. Għandha tingħata attenzjoni li ma jitmissexw oġġetti bla bżonn. L-ostji għandhom jitqiegħdu fil-pissidi mingħajr ma jintmissu.
- 7.2 Il-Quddiesa għandha ssir bid-devozzjoni mitluba iżda m'għandhiex tieħu iktar ħin milli meħtieġ.
- 7.3 Fl-ebda ħin m'għandu jkun hemm kuntatt fiżiku ma' persuni oħra, lanqas fl-għoti tal-paċi.
- 7.4 Hu suggerit li biex jitnaqqas ir-riskju ta' tixrid tal-virus, waqt iċ-ċelebrazzjonijiet liturġiċi, ma jkunx hemm kant imma mużika strumentali biss.

- 7.5 Hu rakkomandat li kull lettur jkollu sors tal-qari għalih (eż. print out / Kelma Kuljum,) biex ma jintużax l-istess ktieb. Kemm hu possibbli m'għandux jintuża l-istess mikrofonu. Jekk jintuża l-istess mikrofonu, jitneħħa l-foam ta' mal-mikrofonu u jitħalla bil-metall mikxuf. Jista' jintuża wkoll ambone ieħor biex il-lettur u s-saċerdot ma jagħmlux użu mill-istess wieħed. Il-lettur għandu japplika sanitiser qabel jitla' u wara li jinżel mill-ambone/artal.
- 7.6 Waqt iċ-ċelebrazzjoni ma jsir ebda ġbir. Donazzjonijiet jistgħu jitħallew f'kontenituri miftuħa, f'postijiet allokatati speċifikament għal dan l-għan, fid-dhul/ħruġ jew f'postijiet oħra kif meħtieġ. Huwa rakkomandat li l-flus miġbura jinżammu apparti għal 48 siegħa qabel jingħaddu.
- 7.7 M'għandhomx jittellgħu offerti waqt il-Quddiesa imma jkunu preżenti fuq l-artal minn qabel.
- 7.8 Flief dik tas-saċerdot, l-ostji għandhom ikunu mgħottija l-ħin kollu inkluż waqt il-konsagrazzjoni. Mhux bilfors jiġu kkonsagrati ostji għall-pubbliku f'kull Quddiesa.
- 7.9 Qabel jibda t-tqarbin, minn fuq l-artal, iċ-ċelebrant għandu juri l-Ewkaristija lill-poplu filwaqt li jgħidilhom "Il-Ġisem ta' Kristu". Il-poplu f'daqqa jirrispondi "Ammen". Min qed iqarben m'għandux jgħid "Il-Ġisem ta' Kristu" waqt li qed jagħti l-Ewkaristija lill-poplu.
- 7.10 Qabel it-tqarbin, min se jqarben irid jkun liebes maskra jew visor u wara jaħsel idejh bis-sanitiser skont il-linji gwida mogħtija mill-awtoritajiet tas-saħħa. Għandhom ukoll jiġu avżati il-proċeduri li se jkunu qed jintużaw għat-tqarbin.
- 7.11 In-nies m'għandhomx joħroġu minn posthom għat-tqarbin imma min ser iqarben għandu jmur iqarben lin-nies f'posthom. Dawk li jixtiequ jitqarbnu għandhom juru x-xewqa tagħhom waqt it-tqarbin. Meta jasal il-ħin tagħhom biex jitqarbnu għandhom joħroġu idejhom 'il bogħod minnhom. Għandu jkun avżat li l-persuni jistgħu jagħzlu li jġibu magħhom u japplikaw sanitiser fuq idejhom qabel ma jitqarbnu.
- 7.12 It-tqarbin għandu jsir biss fl-idejn u għandu jiġi evitat kuntatt ma' min qed jitqarben. F'każ li jsir kuntatt mal-persuna l-oħra, min qed iqarben għandu jerġa' japplika s-sanitiser.
- 7.13 Wara iċ-ċelebrazzjoni, is-saċerdot m'għandux joqgħod isellem lin-nies jew jiġbor nies madwaru.

- 7.14 Il-ħruġ tal-fidili jsir fl-ordni ħalli jiġu evitati li jinġemgħu gruppi ta' nies jippruvaw joħorġu. Mhux irrakkomandat li persuna tieqaf tkellem oħra għal tul ta' ħin. Fl-ebda ħin ma għandu jkun hemm kuntatt fiżiku ma' persuni oħra.
- 7.15 Fejn hu possibbli, għandu jiġi evitat li jsiru konċelebrazzjonijiet. F'każ ta' konċelebrazzjoni, il-konċelebranti m'għandhomx jużaw l-istess mikrofonu taċ-ċelebrant. Il-konċelebranti għandhom jitqarbnu *per intinctionem* qabel ma ċ-ċelebrant jew xi ministru ieħor jixrob mill-kalċi. Jistgħu wkoll jintużaw aktar minn kalċi wieħed. L-ostji tal-konċelebranti għandhom ikunu f'ċiborju apparti u mgħotti l-ħin kollu.

8. TINDIF

- 8.1 Fi tmiem ta' kull ċelebrazzjoni, għandhom jiġu diżinfettati l-oġġetti u paramenti sagri (impulluzzi, kalċi, pjaneti, eċċ), is-sedja, u l-mikrofoni li jintużaw miċ-ċelebrant jew nies oħra kemm-il darba jkunu ser jintużaw minn persuni differenti. Il-purifikaturi u l-lavabo jridu jinbidlu wara kull quddiesa. Flief f'każijiet ta' eċċezzjoni, is-saċerdot għandu juża l-paramenti sagri u l-kalċi tiegħu.
- 8.2 Il-ħasil tal-knisja, inkluż it-tindif tal-bankijiet u sigġijiet għandu jsir b'diżinfettanti b'mod regolari.
- 8.3 Kull ħasil u diżinfettar fi knejjes għandu jsir skont in-normi mogħtija mill-kurja li filwaqt li jassiguraw dak li meħtieġ biex tiġi priservata s-saħħa pubblika, jaraw li ma ssirx ħsara lill-opri ta' arti li jinsabu fil-knejjes u li huma patrimonju tal-poplu Malti.

9. SAGRAMENTI

9.1 QRAR

- 9.1.1 Dan is-sagrament għandu idealment jiġi amministrat permezz ta' appuntament.
- 9.1.2 Is-sagrament tal-qrar għandu jkun amministrat f'post li jirrispetta l-miżuri maħruġa mill-Awtorità tas-Saħħa, primarjament dik tad-distanza, filwaqt li jirrispetta r-rizervatezza mitlub mis-sagrament. Is-saċerdot u l-persuna li qed tqerr għandhom jilbsu visor jew maskra u fejn mhux possibbli li tkun assigurata d-distanza jew għandu jkun hemm screen protettiv. Ma għandux ikun hemm għamara mhux meħtieġa. L-użu tal-konfessjonarju mhux permess.

9.2 MAGĦMUDIJIET

9.2.1 F'dan iż-żmien, tibqa' tapplika d-dispensa mis-simboli tar-rit tal-effetah u tintuża tajjara differenti kull darba li jiġi applikat iż-żejt. L-ilma mbierek li jintuża fil-magħmudija m'għandux jerga' jintuża.

9.3 ŻWIEĠ

9.3.1 Żwiġijiet jistgħu jsiru, anki waqt quddiesa, kemm-il darba jiġu mħarsa dawn id-direttivi dwar ċelebrazzjonijiet liturġiċi kif ukoll dawk tal-Awtorità tas-Saħħa, inkluż dwar id-distanza ta' sigurtà li għandha tgħodd anke waqt ir-rit taż-żwieġ. Il-miżura tad-distanza ta' sigurtà ma tapplikax għall-għarajjes bejniethom. Mhux permess li l-għarajjes jixorbu mill-kalċi.

9.4 FUNERALI

9.4.1 Funerali *praesente cadavere* jistgħu jsiru, kemm-il darba jiġu mħarsa dawn id-direttivi dwar ċelebrazzjonijiet liturġiċi kif ukoll dawk tal-Awtorità tas-Saħħa, inkluż dwar id-distanza ta' sigurtà li għandha tgħodd f'kull ħin. F'każ ta' mewt b'kawża ta' mard infettiv, il-funeral m'għandux isir *praesente cadavere*.

10. OĦRAJN

10.1 Id-dispensa mill-obbligu tal-quddies ta' nhar ta' F'add tibqa' fis-seħħ.

10.2 Persuni vulnerabbli, inkluż anzjani, għandhom jiġu mhegġa jibqgħu jsegwu ċelebrazzjonijiet online/ fuq TV sakemm jingħataw indikazzjonijiet oħra. Madanakollu il-familji zaġġugħa huma mhegġin jiċċelebraw Jum il-Mulej billi jattendu l-quddies.

11. XBIHAT DEVOZZJONALI

11.1 Fil-postijiet fejn hu normali li numru ta' nies jingabru biex jesprimu d-devozzjoni tagħhom, għandu jiġi mmarkat mal-art, post fejn jistgħu jieqfu biex filwaqt li jesprimu d-devozzjoni tagħhom, ikunu qed josservaw id-distanza ta' sigurtà. Dawn ix-xbihat u l-post fejn huma merfugħin m'għandhomx jintmissu min-nies, u lanqas mhu permess li jitbiesu. Dan għandu jkun indikat b'mod ċar permezz ta' tabelli.

Direttivi maħruġa fit-2 ta' Ġunju 2020, aġġornati fid-19 ta' Ġunju 2020.